N^er 276. ROK 1842. PIĄTEK 2 GRUDNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Franciszka Xawerego.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Wiślimir.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
30	6	27" 3' 328	+ 4° 0	2, 30	Południowy średni	Pogoda z Chmurami	
	2	5, 055	+ 5, 8	2, 59	PPł. Zachodni słaby	"	
	10	6, 692	+ 3, 4	2, 51	" "	Chmurno	

Wiadomości zagraniczne.

POLSKA.

Warszawa 28 Listopada.

W Imieniu Najjaśniejszego
MIKOŁAJA I.
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,
etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W rozwinięciu artykułu 4go i 11go najwyższego ukazu z dnia 9 Września r. b., rada administracyjna, na przedstawienie Kommissyi rządowej przychodów i skarbu, postanowiła:

Artykuł 1. Na granicy od Austryi i Wolnego Okręgu Krakowskiego, mają być z dniem 1 Stycznia 184$\frac{2}{3}$ roku otworzone komory celne następujące:

a) Komory Iéj klassy.

Michałowice, Zawichost i Tomaszów, a komora w Krakowie ustanowiona przez ciąg trwania układu handlowego, z Rządem Wolnego Miasta Krakowa zawartego, ma także używać prawa komorom Iéj klassy nadanego.

b) Komory IIéj klassy;

Sierosławice i Krzeszów. Wszystkie inne na tejże granicy istniejące komory staną się komorami klassy IIIéj, a urzędy expedycyjne graniczne pozostaną z dotychczasowemi prawami.

Komora klassy IIIéj herby, od strony Pruss leżące, do klassy drugiéj podniesioną zostaje.

Art. 2. Komory na granicy Wolnego Okręgu Krakowskiego ustanowione, tudzież Komora w Krakowie istniejąca, nie przestają i nadal przez ciąg trwania układu handlowego, z Rządem Wolnego Miasta Krakowa zawartego, używać tych attrybucyj, jakie wspomnionym układem mają sobie nadane, pod względem wpuszczania płodów i wyrobów Krakowskich.

Art 3, Nadzór nad komorami celnemi i straż graniczną, kommissya rządowa przychodów i skarbu rozciągać ma bezpośrednio przez intendentów skarbu.

Art. 4. Skład komor, tudzież płaca urzędników i officyalistów celnych z początkiem roku 1843 mają być zastósowane do załączonego tu etatu, zwiększającego koszta służby celnéj, o rubli srebrnych 53,234 kopiejek 55$\frac{1}{2}$. Wszelako summa rubli srebrnych 23,487 zawierająca w sobie podniesienie płac nad zasadę etatów obecnie obowiązujących, ma być zarezerwowaną do dyspozycyi kommissyi rządowej przychodów

i skarbu, a wypłata tego podniesienia, dopiero po ukończeniu roku dopełnioną być może o tyle o ile dochód celny nad oznaczenie budżetowe podniesiony, wystarczającym się na to okaże.

Art. 5. Kommissya rządowa przychodów i skarbu mocną jest w służbie straży granicznéj zaprowadzić powiększenie co do osób, zarządzić zmianę częściową służby konnéj na pieszą i inne ulepszenia uznane, tak jednak, aby te przedsięwzięcia, nowego wydatku więcéj nad rubli sr. 16,725 za sobą nie pociągnęły.

Art. 6 Fundusz na budowę domów dla służby celnéj konsumcyjnéj, podany do etatu roku 1843 na summę rubli sr. 30,000. zwiększony zostaje do rubli sr. 37,500.

Art. 7. Wypłata summy rubli sr. 23,487, o któréj w artykule 4m w szczególności była mowa, ma być zawisłą, jak się powiedziało, w roku 1843 od podniesienia się dochodu celnego nad oznaczenie budżetowe: inne wydatki, jakie z artykułu 4go, 5go i 6go przybywają, kommissya Rządowa przychodów i skarbu poniesie w roku 1843 na rachunek dochodów nadbudżetowych i na rachunek oszczędności w wydatkach; na lata zaś dalsze, cały nowy wydatek, na służbę celną potrzebny, do budżetu zaprowadzi. Aby zaś dochody nadbudżetowe celne z innéj strony nie były wyczerpywanemi, dozwolone przez wypis z protokółu posiedzenia rady administracyjnéj z dnia 22 Maja 1838 r. Nro 17,729, potrącanie 3% z tychże dochodów na wynagrodzenie urzędników celnych, z początkiem roku 1843 ustanie w wykonaniu. Na przeprowadzenie zaś służby do nowego porządku i wznieść się mające budowle przy komorach, użyty być ma w części tenże fundusz trzech procentowy z roku bieżącego, jeżeli jaki osiągnięty zostanie.

Art. 8. Przyjmuje się za stałe prawidło, że na żadną wyższą posadę celną, jakiemi są posady: Intendentów skarbu, rewizorów gubernialnych, naczelników straży granicznéj, naczelników, inspektorów i poborców na komorach, nie może być w żadnym razie przeznaczony ten, kto poprzednio w służbie celnéj na niższym nie urzędował stopniu, wyjąwszy przypadków, w którychby rządowi podobało się zmienić tę zasadę. Władza skarbowa nadto obowiązaną jest, dla dobra skarbu i wynagradzania zasług w razie odkrycia się wakansu w służbie celnéj pomiędzy urzędnikami w niéj zostającemi, wybierać do posunięcia tych, którzy szczególną gorliwością i zdolnością zalecają się.

Art. 9. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw ma być ogłoszone, kommissyi rządowéj przychodów i skarbu poleca się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu rady administracyjnéj, dnia 30 Października (11 Listopada) 1842 roku.

(podp.) Namiestnik, jenerał-feldmarszałek Xżę Warszawski.

Dyrektor główny, prezydujący w kommissyi rządowéj przychodów i skarbu

(podp.) R. *Fuhrmann.*

Sekretarz stanu, radzca stanu nadzwyczajny

(podp.) T. *Le Brun.*

FRANCYA.

Paryż 23 *Listopada.*

Tutejsze dzienniki są dziś prawie wyłącznie zapełnione doniesieniami z Barcelony i processem sądu poprawczego przeciw urzędnikom administracyjnym kolei paryzko-wersalskiéj. Ostatnie nie mogą zagranicznych interesować; gdyż li tylko o to idzie, czy cała administracya lub czy tylko niektóre osoby z jéj składu stały się przyczyną wiadomego nieszczęścia. Dla saméj kolei ze względu na jéj dalsze powodzenie wyrok sądu najważniejszą będzie rzeczą. Co do istotnych przyczyn obecnego powstania w Barcelonie same tylko obiegają domysły. »Prawdopodobnie, mówi pewien dziennik, zbytnia surowość jenerała Zurbano najwięcéj przyczyniła się do teraźniejszych niespokojności Barcelońskich. Przed 14 dniami była w Madrycie o tém mowa, ażeby handlowe interessa Barcelony poświęcić i z Anglią traktat zawrzeć dla uzyskania nowéj pożyczki za dozwolenie wprowadzenia wełnianych towarów angielskich. Dowiedziawszy się o tém fabrykanci stolicy Katalońskiéj; pozamykali swoje pracownie i rozpuścili swoich robotników, nie myśląc o tém, że ci bezczynni zapełniając ulice podobne zrządzą wstrząśnienie.

Pan St. Aulaire miał przed kilku dniami pisać do pana Guizot, iż w téj chwili zawiązanie układów względem rewizyi traktatów z r. 1831 i 1833 r. za niekorzystne i prawie niepodobne uważa.

Ministeryalne dzienniki nie potwierdzają wiadomości o wzięciu w niewolę familii Abd-el Kadera, który bez względu na porę roku Francuzów na nowo niepokoić zaczyna.

Na wiadomość o wyroku sądu przysięgłych Hourdequin został tak mocno tknięty apoplexyą że wątpią o jego ocaleniu.

Oczy wszystkich zaczynają się zwracać na zbliżające się otworzenie posiedzeń izb. Pytanie, czy teraźniejsze posiedzenie król mową od tronu zagai lub nie, już przez gabinet w potwierdzający jak się zdaje sposób rozstrzygnięte zostało; a tak opopzycya niesłusznie się obawiała, że ją rząd pozbawi sposobności rozpoczęcia uroczystych obrad nad adresem. Ministeryum wprawdzie na tych obradach przykre stanowisko zajmować będzie; ale zwycięztwo jego żadnéj wątpliwości nie ulega. Wielką szczególniéj burzę gotują mu reprezentanci przemysłu, któremu plan związku celnego z Belgią przez czas niejaki niebezpieczeństwem zagraża. Dadzą oni ministeryum gorszko uczuć gniew swego obrażonego interessu i nie omieszkają się szczególniéj domagać zapewnienia, że się w przyszłości coś podobnego nie wydarzy. Przecież ministeryum Soult-Guizotowskiemu nie bardzo wielka z téj strony zagraża klęska; bo stan fabrykantów i t. d. wie bardzo dobrze, że od każdego innego gabinetu mniéj się nierównie spodziewać może niż od teraźniejszego Co się równocześnie nieprzyjemnego pytania o prawie wzajemnego przetrząsania okrętów tyczy, zamknięcie protokółu z dnia 20 Grudnia wszelkiego je pozbawiło bodźca. Przeciwnicy prawa przetrzęsania mogą się już tylko teraz na najwyższe zniesienia układów z lat 1831 i 1833 domagać; ale nie mają już najmniejszego pozoru do pociągnięcia do odpowiedzialności ministeryum Soult Guizotowskiego za domniemane uszczuplenie moralnych i materyalnych interessów narodowych. Zresztą niezawodnie jeszcze nie jeden głos objawi naganę swoję, że gabinet parlamentarnéj przyzwoitości bytu swego nie poświęcił, lecz, że owszem na własną odpowiedzialność zawiązanemu traktatowi z d. 20 Grudnia końcowo ratyfikacyi swojéj odmówił. Ale na zarzut takowy ministeryum dobitnie odpowiedzieć potrafi.

ANGLIA.

Londyn 23 Listopada.

Observer donosi, że sir R. Peel przekonawszy się teraz o niestósowności zmiennéj skali celnéj od zboża zagranicznego i poradziwszy się wielu kupców Londyńskich w téj mierze postanowił, na najbliższém posiedzeniu parlamentu zaprojektować stałe cło od 6—8 szylingów od kwarteru, Dzienniki torysowskie nie zaprzeczają dotąd téj wiadomości.

HISZPANIA.

Dziwny zaprawdę wypadek wprawił ludność barcelońską w tych dniach w niezmierny ruch. Kobieta jedna z Ameryki hiszpańskiéj przywiozła ztamtąd do Barcelony murzynkę, z którą się i tu jak z niwolnicą obchodziła. Kilka wyrazów z strony murzynki wywołało zapalczywą scenę między nią a panią, i policyą w pomoc wezwać musiano. Policya, jak wieść niesie, oświadczyła na żądanie pani murzynki gotowość swoję odesłania murzynki pierwszym nadarzającym się okrętem do Ameryki. Zdaje się, że środek taki jednomyślne i mocne oburzenie w opinii publicznéj wywołał. Dzienniki barcelońskie powstają gwałtownie przeciw owemu postanowieniu, którego nieludzkość w najstraszniejszych wystawiają kolorach, nie powstając przecież przeciw prawności tegoż, tak, iż w Hiszpanii nie zdaje się istnieć prawo, jak we Francyi, któreby każdego murzyna z osad, za wstąpieniem tegoż na ziemię macierzystą wolnym ogłaszało. *Constitutional* kończy żywy jeden artykuł o téj sprawie następującemi słowy: »Wzywamy gorliwości uwłaściwionych władz, ażeby zapobiegły niecnemu postępkowi, którego się morderstwem nazwać nie wachamy, i który jako morderstwo napiętnujemy, jeżeli do skutku przyjdzie.«

Koalicya prassy madryckiéj znajduje w wielu dziennikach prowincyonalnych pochwałę i oklaski, jednakże znajduje się także kilku nie ministeryalnych wprost gazet po prowincyach, które się sprężysto przeciw dążności takowéj oświadczają. I tak np. *Tribuna* walencyjska, zajmująca co do ducha i tonu nader zaszczytne miejsce w rzędzie dzienników hiszpańskich, powiada: Niestety, jestto zanadto wielką prawdą, że teraźniejszy stan rzeczy w Hiszpanii wiele do życzenia pozostawia, i że nie jednę ciężką nieregularność cierpi, która się w dobrze urządzonem państwie wydarzać nie powinna; ale bylibyśmy niesprawiedliwi, gdybyśmy niedogodności tego rodzaju li tylko na karb teraźniejszego rządu krajowego zwalać chcieli, są one bowiem powiększéj części nieszczęsną spuścizną dawniejszych czasów, a kto się swéj własnéj nie wypiera pamięci, wiedzieć musi, że ani rząd Ferdynanda VII. ani rejencya królowéj Maryi Krystyny od podobnych nadużyć i cierpień wolnemi nie były. Opozycya, nacierająca sprężysto na zniesienie tychże, zawsze za sobą mieć będzie prawo, dopóki się tylko w obrębie ograniczonych reform trzymać będzie; ale jeżeli myśli, albo myśleć udaje, że Hiszpanii przez nową rewolucyą w téj lub owéj myśli dopomódz można, i jeżeli w skutek tego

nad nowem i gwałtownem zwalaniem istnącego niedoskonałego porządku rzeczy pracuje, przyznać należy, że albo w nader politowania godny błąd wpadła, albo się winną staje bezsumienności, której jéj dosyć wyrzucać nie można.

SERBIA.

Belgrad 8 Listopada.

Onegdaj (jak już doniesiono) odbyła się w skutek ogłoszenia cesarskiego beratu przez Emina Efendego instalacya Alexandra Georgiewicza na xięcia Serbii. Uroczystość ogłoszenia i część ceremoniału inwestytury xiążęcéj odprawiono przed Belgradem, gdzie dla kommisarza porty, Kiamila Baszy, nowo obranego xięcia i dygnitarzy serbskich umyślnie namiot rozwinięto. Deputowani i naczelnicy obwodowi, licznie zgromadzony lud i członkowie najznakomitszych familii w kraju byli obecni na tym obrzędzie i towarzyszyli świetnemu pochodowi do katedry, gdzie następnie metropolita po namaszczeniu nowego władzcy, *Te Deum* zaintonował. W tym samym dniu nowy xiąże wydał do ludu odezwę w któréj przytacza zasady których nowe rządy jego trzymać się będą. Pomimo doręczonéj sobie noty uwiadamiającéj o instalacyi nowego xięcia, konsulowie nie przybyli.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 30 Listopada do dnia 1 Grudnia.

Heimann Antoni, Wojcikowa Józefa ob., z Polski; — Kleszyńska Antonina, Zakrzewski Jan ob., Kamieńska Adelina ob., Grabianski Jan, z Galicyi; — Zinipel Fryderyk, Marx Józef, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa

Badeni Ignacy, i Seweryn, Węgliński Stanisław ob., Stark Juliusz, Tyrno Michał, Łodziński Jan ob., do Polski; — Stadnicki hr., Lubomirska Katarzyna xiężna, Brzescianski Alexander ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 8510.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa sukcessorów lub mających prawo do massy ś. p. Wojciecha Paciewicza w dniu 18 Lipca 1834 r. w Krakowie zmarłego, aby się w przeciągu trzech miesięcy z swemi pretensyami lub prawami do massy tegoż Wojciecha Paciewicza z summy złp. 52 gr. 9. w depozycie sądowym złożonéj składającéj się, zgłosili; po upływie bowiem zakreślonego terminu massa ta jako rzecz opuszczona skarbowi publicznemu przyznaną zostanie.

Kraków d. 25 Listopada 1842 r.

Sędzia Prezydujący.
Miętuszewski.
(1r.) *Lasocki* Sekr.

NOTARYUSZ PUBLICZNY.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż stosownie do polecenia wysokiego Trybunału d. 12. Listopada r. b. N. 7385 wydanego, odbywać się będzie w gmachu sukiennice w rynku Miasta Krakowa dnia 6 Grudnia r. b. o godzinie 9 rano licytacya sreber do massy zmarłego X. Jana Dzianot należących, z depozytu sądowego na ten cel wydanych; chęć licytowania mający z grubą srebrną courant monetą przybyć raczą.

Kraków d. 26 Listopana 1842 r.

(2r.) Sebastyan *Korytowski.*

NOTARYUSZ PUBLICZNY.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Zawiadomia niniejszym Publiczność, iż w spadku po Barbarze z Oknńskich Nowakowéj, i Józefie Hendlu sprzedawane będą przez publiczną litytacyą ruchomości pozostałe, to jest: pościel, bielizna, suknie, stolarszczyzna, żelazo, szklane i domowe naczynia najprzód w domu pod No. 89 w Gminie VII. Kleparz położonym w dniu 6. Grudnia r. b. o godzinie 8. rano, a następnie w domu pod No. 53 w Gminie I. W. M. Krakowa za gotową srebrną courant monetę.

Kraków d. 29 Listopada 1842. r.

Józef *Nonast.*

Doniesienie prywatne.